

ZAKON

O GRAĐEVNSKIM PROIZVODIMA

I. OPĆE ODREDBE

članak 1. Predmet Zakona

Ovim se Zakonom uređuju tehnička svojstva, ocjenjivanje sukladnosti i dokazivanje uporabljivosti građevnih proizvoda kao uvjeta za njihovo stavljanje na tržište, distribuciju i uporabu u mjeri potrebnoj za ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu određenih posebnim propisima, provedba upravnih i drugih postupaka te prava i obveze tijela državne uprave, pravnih i fizičkih osoba s tim u vezi.

članak 2. Posebni propisi

Na pitanja vezana za postupke prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH," br. 2/98 i 48/99).

Na pitanja u vezi sa stavljanjem na tržište i distribuciju građevnih proizvoda koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe posebnog zakona kojim se uređuje opća sigurnost proizvoda i opći tehnički zahtjevi za proizvode.

članak 3.

Posebnim propisima ne smije se ograničavati stavljanje na tržište, distribucija i uporaba građevnih proizvoda koji ispunjavaju zahtjeve uređene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Podzakonski propisi, čije je donošenje propisano posebnim zakonima, a koji mogu utjecati na tehnička i druga svojstva građevnih proizvoda i drugo što je uređeno ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, donose se uz suglasnost Federalnog ministarstva prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

članak 4. Pojmovi

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- **građevni proizvod** je bilo koji proizvod koji je proizveden za trajnu ugradnju u građevine što uključuje visokogradnju i niskogradnju,
- **tehnička specifikacija** je norma na koju upućuje tehnički propis, tehnički propis ili tehničko dopuštenje,
- **tehničko dopuštenje** je povoljna tehnička ocjena uporabljivosti građevnog proizvoda za određenu namjenu koja se temelji na

ispunjavanju bitnih zahtjeva za građevinu za koju se proizvod koristi,

- **usklađena europska specifikacija** je usklađena europska norma, priznata nacionalna norma ili europsko tehničko dopuštenje,
- **usklađena europska norma** je europska norma pripremljena na temelju mandata Europske komisije čiji je naslov, referencijska oznaka, datum početka primjene te datum završetka istodobne primjene oprečne nacionalne tehničke specifikacije, objavljena u službenom glasniku Europske unije,
- **priznata nacionalna norma** je norma države članice Europske unije za koju je u skladu s pravilima Direktive 89/106/EEZ odobrena primjena kao usklađene europske norme,
- **europsko tehničko dopuštenje** je tehničko dopuštenje koje je donijela ovlaštena pravna osoba ili druga ovlaštena osoba kao članica Europske organizacije tijela za tehnička dopuštenja (EOTA-e),
- **stavljanje na tržište građevnog proizvoda** je trenutak kada proizvod prvi puta iz proizvodnje ili uvoza prelazi u distribuciju, uz naplatu ili besplatno,
- **distribucija građevnog proizvoda** je radnja u opskrbi građevnim proizvodima radi stavljanja istih na tržište,
- **uporaba građevnog proizvoda** je njegovo držanje na gradilištu, njegova ugradnja i uporaba nakon što je ugrađen u građevinu,
- **tvornica** je bilo koji proizvodni pogon u kojem se proizvodi, prerađuje i obrađuje građevni proizvod,
- **proizvođač** je svaka pravna ili fizička osoba koja izrađuje, prerađuje i obrađuje proizvod kao i svaka osoba koja se predstavlja kao proizvođač stavljanjem svog imena, zaštitnog znaka ili drugog znaka razlikovanja ako ima sjedište odnosno prebivalište u Bosni i Hercegovini,
- **distributer** je pravna osoba ili obrtnik u lancu opskrbe građevnim proizvodima s ciljem njihovog stavljanja na tržište,
- **uvoznik** je svaka pravna osoba ili obrtnik koja građevni proizvod iz drugih država stavlja na tržište,
- **ovlašteni zastupnik** je svaka pravna osoba registrirana u Federaciji Bosne i Hercegovine koju je proizvođač pisano ovlastio da djeluje umjesto njega za posebne zadaće u smislu ovoga Zakona,
- **ovlaštena pravna osoba** je osoba ovlaštena za donošenje tehničkog dopuštenja, provođenje radnji ocjenjivanja sukladnosti, izdavanje potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje i/ili potvrde o sukladnosti.

Pojmovi: bitni zahtjevi za građevinu, tehnički propis, građevina, gradilište, građenje, ugradnja, izvođač, glavni projekt i izvedbeni projekt imaju značenje određeno Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07 i 32/08).

članak 5.

Tehnička svojstva građevnog proizvoda

Tehnička svojstva građevnog proizvoda moraju biti takva da uz propisanu ugradnju sukladno namjeni građevine, uz propisano, odnosno projektom određeno održavanje podnose sve utjecaje uobičajene uporabe i utjecaje okoline, tako da građevina u koju je ugrađen tijekom projektnog roka uporabe ispunjava bitne zahtjeve za građevinu.

članak 6.

Tehnička svojstva koja mora imati građevni proizvod određuju se tehničkim propisom koji se donosi na temelju Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine.

članak 7.

Naslov i referencijska oznaka bosanskohercegovačke BAS norme kojom je prihvaćena usklađena europska norma navodi se u odgovarajućem tehničkom propisu.

Smatra se da građevni proizvod za koji je potvrđena sukladnost s odgovarajućom tehničkom specifikacijom ima tehnička svojstva propisana člankom 6.ovoga Zakona.

članak 8.

Propisima kojima se uređuju pitanja zaštite na radu ne mogu se odrediti mjere vezane za zaštitu djelatnika prilikom rukovanja ili uporabe građevnih proizvoda kojima bi se utjecalo na tehnička svojstva koja mora imati građevni proizvod.

članak 9.

Stavljanje na tržište, distribucija i uporaba građevnog proizvoda

Građevni proizvod može se stavljati na tržište, distribuirati i uporabiti samo ako je dokazana njegova uporabljivost te ako je označen i popraćen tehničkim uputama u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Zabranjeno je izdavanje dokumenata vezanih uz stavljanje na tržište, distribuciju i uporabu građevnih proizvoda koji nazivom, izgledom, sadržajem ili na drugi način mogu dovesti u zabludu glede dokumenata kojima se utvrđuju tehnička svojstva građevnog proizvoda, potvrđuje njihova sukladnost ili dokazuje njihova uporabljivost.

članak 10.

Proizvođač, uvoznik, ovlaštenu zastupnik i distributer dužni su poduzimanjem odgovarajućih mjera osigurati da tehnička svojstva građevnog proizvoda tijekom njegove distribucije ostanu nepromijenjena.

Izvođač i druga osoba koja je preuzela građevni proizvod radi građenja dužni su poduzimanjem odgovarajućih mjera osigurati da tehnička svojstva građevnog proizvoda od njegova preuzimanja do ugradnje ostanu nepromijenjena.

članak 11.

Uporabljivost građevnog proizvoda

Građevni proizvod je uporabljiv ako su njegova tehnička svojstva sukladna tehničkoj specifikaciji.

Uporabljivost građevnog proizvoda dokazuje se, ovisno o njegovoj vrsti i tehničkoj specifikaciji, ispravom o sukladnosti koja se izdaje nakon provođenja, odnosno osiguranja provođenja postupka ocjenjivanja sukladnosti

tehničkih svojstava građevnog proizvoda s tehničkom specifikacijom te oznakom sukladnosti, propisanih ovim Zakonom.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka uporabljivost građevnog proizvoda proizvedenog ili izrađenog na gradilištu za potrebe tog gradilišta dokazuje se u skladu s glavnim projektom ili izvedbenim projektom građevine, ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona ili tehničkim propisom.

II. TEHNIČKO DOPUŠTENJE

članak 12.

Tehničko dopuštenje može se donijeti za građevni proizvod za koji ne postoji tehnički propis, odnosno norma na koju upućuje tehnički propis ili usklađena europska norma odnosno specifikacija još nije preuzeta kao bosanskohercegovačka BAS norma odnosno tehnička specifikacija, odnosno za građevni proizvod čija tehnička svojstva znatno odstupaju od svojstava određenih tehničkim propisom ili normom na koju upućuje taj propis.

članak 13.

Tehničkim dopuštenjem utvrđuju se tehnička svojstva građevnog proizvoda te se određuje način dokazivanja njegove uporabljivosti, radnje koje se provode u postupku ocjenjivanja sukladnosti njegovih tehničkih svojstava i isprava o sukladnosti građevnog proizvoda kojom se dokazuje njegova uporabljivost.

Tehničko dopuštenje na zahtjev proizvođača, ovlaštenog zastupnika, odnosno uvoznika građevnog proizvoda donosi ovlaštena pravna osoba nakon ispitivanja i ocjenjivanja tehničkih svojstava građevnog proizvoda koje se provodi ispitivanjem tehničkih svojstava proizvoda i utvrđivanjem uporabljivosti tog proizvoda.

Ministarstvo vodi evidenciju donesenih tehničkih dopuštenja.

članak 14.

Troškove donošenja tehničkog dopuštenja snosi osoba koja je predložila njegovo donošenje.

članak 15.

Tehničko dopuštenje važi do donošenja odgovarajućeg tehničkog propisa, norme na koju upućuje tehnički propis, odnosno do roka na koji je doneseno, a najdulje pet godina od dana izdavanja.

Na zahtjev proizvođača, ovlaštenog zastupnika, odnosno uvoznika građevnog proizvoda važenje tehničkog dopuštenja može se jednom produljiti za najdulje pet godina.

članak 16.

Tehničko dopuštenje može se stavljati izvan snage ako se utvrdi da građevni proizvod za koji je doneseno nema tehnička svojstva koja pod uvjetima iz

članka 5. ovoga Zakona osiguravaju da građevina u koju su ugrađeni ispunjava bitne zahtjeve za građevinu.

Rješenje o stavljanju izvan snage tehničkog dopuštenja donosi Ministarstvo.

članak 17.

Odgovornost ovlaštene pravne osobe

Pravna osoba ovlaštena za donošenje tehničkog dopuštenja odgovorna je za provedbu radnji koje prethode donošenju dopuštenja, odnosno za donošenje dopuštenja sukladno važećim propisima i pravilima struke te za trajno ispunjavanje uvjeta propisanih za davanje tog ovlaštenja.

Osoba ovlaštena za donošenje tehničkog dopuštenja dužna je obavijestiti Ministarstvo o svakoj promjeni u vezi s uvjetima za davanje i oduzimanje tog ovlaštenja najkasnije u roku od 14 dana od dana nastanka te promjene.

članak 18.

Ovlaštenje za donošenje tehničkih dopuštenja

Ovlaštenje za donošenje tehničkog dopuštenja daje i oduzima Ministarstvo u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

članak 19.

Pravilnik

Ministar pravilnikom propisuje:

- uvjete za davanje, produljenje i oduzimanje ovlaštenja za donošenje tehničkog dopuštenja glede osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za rezultate postupka i poslova u vezi s donošenjem tehničkih dopuštenja, neovisnosti osobito u odnosu na proizvođača, ovlaštenog zastupnika, odnosno uvoznika građevnog proizvoda te sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje tih uvjeta,
- metode vrednovanja rezultata i druge zahtjeve vezane uz ispitivanje tehničkih svojstava građevnog proizvoda u postupku donošenja tehničkih dopuštenja,
- oblik i sadržaj tehničkog dopuštenja,
- način evidentiranja donesenih tehničkih dopuštenja te sadržaj i način vođenja evidencije tehničkih dopuštenja.

III. OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI

članak 20.

Radnje ocjenjivanja sukladnosti

Sukladnost građevnog proizvoda s tehničkom specifikacijom u postupku ocjenjivanja sukladnosti utvrđuje se provedbom jedne ili više sljedećih radnji:

- početnog ispitivanja tipa građevnog proizvoda koje provodi proizvođač, odnosno početnog ispitivanja tipa građevnog proizvoda od pravne osobe ovlaštene za ocjenjivanje sukladnosti,

- ispitivanja uzoraka iz proizvodnje prema utvrđenom planu ispitivanja od proizvođača ili pravne osobe ovlaštene za ocjenjivanje sukladnosti,
- ispitivanja slučajnih uzoraka uzetih iz proizvodnje iz skupine pripremljene za isporuku, odnosno na tržištu ili na gradilištu iz isporučene skupine od pravne osobe ovlaštene za ocjenjivanje sukladnosti,
- stalne tvorničke kontrole proizvodnje koju provodi proizvođač,
- početnog nadzora tvornice i početnog nadzora tvorničke kontrole proizvodnje koje provodi pravna osoba ovlaštena za ocjenjivanje sukladnosti i
- stalnog nadzora, procjene i ocjenjivanja tvorničke kontrole proizvodnje koju provodi pravna osoba ovlaštena za ocjenjivanje sukladnosti.

članak 21.

Potvrđivanje sukladnosti

Pravna osoba ovlaštena za provedbu radnji ocjenjivanja sukladnosti i proizvođač, o svakoj radnji iz članka 20. ovoga Zakona koja je provedena ili se provodi, izdaje dokument i dostavlja ga pravnoj osobi ovlaštenoj za izdavanje potvrde o sukladnosti građevnog proizvoda, proizvođaču, ovlaštenom zastupniku, odnosno uvozniku, koji su ga dužni trajno čuvati.

Pozitivnim dokumentima iz stavka 1. ovoga članka, te po potrebi vrednovanjem i/ili završnim ocjenjivanjem rezultata radnji ocjenjivanja sukladnosti, potvrđuje se sukladnost građevnog proizvoda s tehničkom specifikacijom.

članak 22.

Potvrda o tvorničkoj kontroli proizvodnje

Temeljem pozitivnih dokumenata iz članka 21. ovoga Zakona o provedbi radnji iz članka 20. alineja 5. i/ili 6. ovoga Zakona ovlaštena osoba izdaje potvrdu o tvorničkoj kontroli proizvodnje.

članak 23.

Odgovornost ovlaštene pravne osobe

Pravna osoba ovlaštena za provedbu radnji ocjenjivanja sukladnosti, odnosno za izdavanje potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje odgovorna je za provođenje tih radnji, odnosno izdavanje potvrda u skladu s važećim propisima i pravilima struke te za trajno ispunjavanje uvjeta propisanih za davanje tog ovlaštenja.

Pravna osoba ovlaštena za provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti, odnosno za izdavanje potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje dužna je obavijestiti Ministarstvo o svakoj promjeni u vezi s uvjetima za davanje i oduzimanje tog ovlaštenja najkasnije u roku od 14 dana od dana nastanka te promjene.

članak 24.

Ovlaštenje za provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti i izdavanje potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje

Ovlaštenje za provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti, odnosno za provedbu pojedinih radnji koje se provode u tom postupku za pojedine vrste

građevnih proizvoda te za izdavanje potvrda o tvorničkoj kontroli proizvodnje, daje, produljuje i oduzima Ministarstvo.

članak 25.
Pravilnik

Ministar pravilnikom propisuje:

- uvjete za davanje, produljenje i oduzimanje ovlaštenja za provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti, odnosno provedbu pojedinih radnji u tom postupku te za izdavanje potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje glede osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za rezultate provođenja tih postupaka, neovisnosti osobito u odnosu na proizvođača, ovlaštenog zastupnika, odnosno uvoznika građevnog proizvoda i na osobu koja izdaje ispravu o sukladnosti te sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje tih uvjeta i
- metode vrednovanja rezultata i druge zahtjeve vezane uz postupke, dokumente i radnje ocjenjivanja sukladnosti.

IV. ISPRAVE O SUKLADNOSTI

članak 26.

Isprave o sukladnosti građevnog proizvoda su:

- potvrda o sukladnosti,
- izjava o sukladnosti.

članak 27.

Osobe koje izdaju isprave o sukladnosti

Potvrdu o sukladnosti izdaje ovlaštena pravna osoba na zahtjev proizvođača, ovlaštenog zastupnika, odnosno uvoznika građevnih proizvoda, koji snosi troškove njezina izdavanja.

Izjavu o sukladnosti izdaje proizvođač, ovlašteni zastupnik, odnosno uvoznik građevnog proizvoda.

Osoba koja je izdala potvrdu o sukladnosti, odnosno izjavu o sukladnosti za građevni proizvod koji se stavlja na tržište na području Federacije Bosne i Hercegovine dužna je tu potvrdu, odnosno izjavu dostaviti Ministarstvu u roku od 10 dana od dana njezina izdavanja. Ministarstvo vodi evidenciju izdanih isprava o sukladnosti.

članak 28.

Predmet potvrđivanja

Potvrdom o sukladnosti i/ili izjavom o sukladnosti potvrđuje se da su provedene, odnosno da se provode propisane radnje u postupku ocjenjivanja sukladnosti, da je u tom postupku potvrđena sukladnost građevnog proizvoda s odgovarajućom tehničkom specifikacijom te da se proizvod može stavljati na tržište i koristiti za građenje.

članak 29.

Radnje koje prethode izdavanju isprava o sukladnosti

Potvrda o sukladnosti i izjava o sukladnosti mogu se izdati samo ako su proizvođač i pravna osoba ovlaštena za ocjenjivanje sukladnosti proveli i/ili provode radnje iz članka 20. ovoga Zakona prema sustavu ocjenjivanja sukladnosti pojedinog građevnog proizvoda propisanog pravilnikom iz članka 32. ovoga Zakona.

U slučajevima određenim pravilnikom iz članka 32. ovoga Zakona izjava o sukladnosti može se izdati nakon provedbe propisanih radnji i ako je prethodno izdana potvrda o sukladnosti.

članak 30.

Odgovornost ovlaštene pravne osobe

Pravna osoba ovlaštena za izdavanje potvrde o sukladnosti odgovorna je za izdavanje potvrde sukladno važećim propisima i pravilima struke te za trajno ispunjavanje uvjeta propisanih za davanje tog ovlaštenja.

Osoba ovlaštena za izdavanje potvrde o sukladnosti dužna je obavijestiti Ministarstvo o svakoj promjeni u vezi s uvjetima za davanje i oduzimanje tog ovlaštenja najkasnije u roku od 14 dana od dana nastanka te promjene.

članak 31.

Ovlaštenje za izdavanje potvrde o sukladnosti

Ovlaštenje za izdavanje potvrde o sukladnosti daje, produljuje i oduzima Ministarstvo.

članak 32.

Pravilnik

Ministar pravilnikom propisuje:

- uvjete za izdavanje, produljenje i oduzimanje ovlaštenja za davanje potvrde o sukladnosti glede osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za davanje potvrde o sukladnosti, neovisnosti osobito u odnosu na proizvođača, ovlaštenog zastupnika, odnosno uvoznika građevnog proizvoda te za osobu koja provodi postupke i radnje ocjenjivanja sukladnosti, te sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje tih uvjeta,
- sustave ocjenjivanja sukladnosti građevnih proizvoda,
- pobliže uvjete za izdavanje isprava o sukladnosti,
- sadržaj isprava o sukladnosti i
- način vođenja i sadržaj evidencije izdanih isprava o sukladnosti.

V. TEHNIČKE UPUTE I OZNAKA SUKLADNOSTI

članak 33.

Obveza izrade tehničkih uputa i označavanja proizvoda

Proizvođač, ovlašteni zastupnik, odnosno uvoznik građevnog proizvoda mora prije stavljanja na tržište, odnosno uporabe građevnog proizvoda izraditi tehničke upute i proizvod označiti oznakom sukladnosti.

Građevni proizvod se ne smije stavljati na tržište niti distribuirati bez tehničke upute i oznake sukladnosti.

Tehničke upute moraju slijediti svaki građevni proizvod koji se isporučuje. Kada se dva ili više istih građevnih proizvoda isporučuju odjednom, tehničke upute moraju slijediti svako pojedinačno pakiranje. Kod isporuke građevnog proizvoda u rasutom stanju tehničke upute moraju slijediti svaku pojedinačnu isporuku.

Za provedbu odredbe iz stavka 3. ovoga članka odgovoran je distributer.

članak 34.

Označavanjem građevnog proizvoda oznakom sukladnosti proizvođač, ovlašteni zastupnik, odnosno uvoznik građevnog proizvoda preuzima odgovornost da označeni proizvod ima tehnička svojstva određena odgovarajućom tehničkom specifikacijom, da ispunjava sve druge propisane uvjete te da je to utvrđeno na način propisan ovim Zakonom.

članak 35.

Tehničke upute

Tehničke upute moraju sadržavati prijepis izjave o sukladnosti, podatke značajne za čuvanje, prijevoz i uporabu građevnog proizvoda te moraju biti pisane jednim od službenih pisama na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine tako da su distributeru i izvođaču razumljive.

U tehničkim uputama mora biti naveden rok do kojega se građevni proizvod smije ugraditi, odnosno da taj rok nije ograničen.

Uz pisani tekst tehničke upute, radi lakšeg razumijevanja, mogu sadržavati nacрте i ilustracije.

članak 36.

Oznaka sukladnosti

Oznakom sukladnosti smije se označiti samo građevni proizvod za koji su izdani potvrda o sukladnosti i izjava o sukladnosti.

Građevni proizvod za koji se izjavom o sukladnosti potvrđuje sukladnost s odgovarajućom tehničkom specifikacijom kojom je prihvaćena usklađena europska specifikacija označava se oznakom sukladnosti: "E".

članak 37.

Građevni proizvod ne smije se označavati na način koji bi mogao dovesti u zabludu glede svojstava proizvoda vezanih za oblik i značenje oznake sukladnosti: "CE", odnosno "E".

Ostale oznake koje se stavljaju na građevni proizvod ne smiju narušavati vidljivost i čitljivost oznake sukladnosti "E".

članak 38.

Način označavanja građevnih proizvoda te oblik i sadržaj oznaka sukladnosti propisuje ministar pravilnikom.

VI. VA@ENJE DOKUMENATA I ZNAKOVA IZDANIH PREMA STRANIM PROPISIMA

članak 39.

Dokument o radnji ocjenjivanja sukladnosti i isprava o sukladnosti

Dokument o radnji ocjenjivanja sukladnosti koji izda proizvođač prema propisima druge države priznaje se ako pravna osoba ovlaštena za provedbu odgovarajuće radnje ocjenjivanja sukladnosti, odnosno izdavanje potvrde o sukladnosti građevnog proizvoda prema ovom Zakonu, potvrdi da je izdan sukladno odgovarajućoj tehničkoj specifikaciji.

Sastavni dio potvrde iz stavka 1. ovoga članka je prijevod dokumenata koji se potvrđuju na jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

članak 40.

Dokument o radnji ocjenjivanja sukladnosti, odnosno isprava o sukladnosti izdana u skladu s propisima druge države važi ako je to određeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Bosnu i Hercegovinu.

Dokument iz stavka 1. ovoga članka mora biti preveden na jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

VII. NADZOR

članak 41.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona te zakonitost rada i postupanja osoba s javnim ovlastima dobivenim na temelju ovoga Zakona provodi urbanističko-ekološki inspektor Federalne uprave za inspekcijske poslove, kantonalni građevinski inspektori te federalni tržišni inspektori, svatko u okviru svoje nadležnosti.

članak 42.

Nadležnost za provedbu inspekcijskog nadzora

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona u vezi s proizvodnjom i uporabom građevnih proizvoda provode inspektori urbanističko-ekološke inspekcije Federalne uprave za inspekcijske poslove za objekte i postrojenja za koje je Ministarstvo izdalo odobrenje za građenje.

Za objekte i postrojenja za koje su kanton ili općina izdali odobrenje za građenje, inspekcijski nadzor vrši kantonalni inspektor.

Federalni tržišni inspektori Federalne uprave za inspekcijske poslove vrše inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, a u svezi s proizvodnjom, stavljanjem na tržište i distribucijom građevnih proizvoda.

članak 43.

Dužnosti ovlaštenih pravnih osoba, proizvođača, ovlaštenih zastupnika, uvoznika i distributera

Ovlaštena pravna osoba, proizvođač, ovlaštenu zastupnik, uvoznik, distributer i druga osoba dužni su Ministarstvu i inspektor mjerodavnom za vršenje nadzora nad provedbom ovoga Zakona omogućiti pregled svih prostora i uvid u sve radnje i/ili dokumente vezane za ocjenjivanje sukladnosti,

dokazivanje uporabljivosti, stavljanje na tržište i distribuciju građevnog proizvoda.

članak 44.

Otklanjanje nepravilnosti proizvodnje, stavljanja na tržište i distribucije

U provedbi inspekcijskog nadzora mjerodavni inspektor ima pravo i obvezu proizvođaču, ovlaštenom zastupniku, uvozniku, distributeru građevnog proizvoda i drugoj osobi rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti glede proizvodnje, stavljanja na tržište i distribucije građevnog proizvoda.

Otklanjanje nepravilnosti u pogledu proizvodnje građevnog proizvoda mjerodavni inspektor naređuje proizvođaču građevnog proizvoda ako utvrdi da proizvođač:

- ne provodi na propisani način radnje ocjenjivanja sukladnosti koje je obvezan provoditi, ili
- ne ispunjava propisane uvjete glede provedbe radnji ocjenjivanja sukladnosti.

Otklanjanje nepravilnosti glede stavljanja na tržište, odnosno distribucije građevnog proizvoda mjerodavni inspektor naređuje proizvođaču, ovlaštenom zastupniku, uvozniku, odnosno distributeru građevnog proizvoda ako utvrdi da:

- za građevni proizvod nisu provedene ili se ne provode propisane radnje ocjenjivanja sukladnosti ili
- je građevni proizvod stavljen na tržište, odnosno da se distribuira protivno propisima, a ne radi se o razlozima određenim člankom 46. ovoga Zakona.

Donošenje rješenja iz stavka 1. ovoga članka o otklanjanju nepravilnosti proizvodnje ne isključuje obvezu donošenja rješenja o otklanjanju nepravilnosti stavljanja na tržište, odnosno distribucije građevnog proizvoda.

članak 45.

Otklanjanje nepravilnosti ugradnje

Mjerodavni inspektor ima pravo i obvezu rješenjem narediti izvođaču i/ili nadzornom inženjeru otklanjanje nepravilnosti ako utvrdi da se građevni proizvod ugrađuje, a da odgovorna osoba na gradilištu nije na propisani način utvrdila da:

- je građevni proizvod isporučen s tehničkim uputama,
- se podatci iz tehničkih uputa podudaraju s podacima u oznaci sukladnosti ili
- su tehnička svojstva građevnog proizvoda i podatci značajni za njegovu ugradnju, uporabu i utjecaj na svojstva i trajnost građevine, posebice rok uporabe, sukladna svojstvima i podacima određenim glavnim projektom.

Mjerodavni inspektor ima pravo i obvezu rješenjem narediti izvođaču otklanjanje nepravilnosti ako utvrdi da se građevni proizvod ugrađuje, a da:

- je isporučen bez tehničkih uputa,
- se podatci iz tehničkih uputa ne podudaraju s podacima u oznaci sukladnosti,
- tehnička svojstva građevnog proizvoda ili podatci značajni za njegovu ugradnju, uporabu i utjecaj na svojstva i trajnost građevine, posebice rok uporabe nisu sukladni svojstvima i podacima određenim glavnim projektom,
- se ne ugrađuje sukladno tehničkim uputama ili
- se prevozi, skladišti, ugrađuje ili se njime rukuje na način koji ne osigurava očuvanje njegovih tehničkih svojstava.

članak 46.

Zabrana stavljanja na tržište i distribucije građevnog proizvoda

Mjerodavni inspektor ima pravo i obvezu rješenjem zabraniti stavljanje na tržište i distribuciju građevnog proizvoda ako utvrdi da je proizvod:

- bez isprave o sukladnosti,
- bez tehničke upute ili s neispravnom tehničkom uputom,
- bez oznake sukladnosti,
- nepropisno označen ili
- da nije osigurano da tehnička svojstva, odnosno uporabljivost građevnog proizvoda tijekom njegove distribucije ostane nepromijenjena.

Zabrana iz stavka 1. ovog članka odnosi se na svaki primjerak i svu količinu građevnog proizvoda na tržištu Federacije Bosne i Hercegovine.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zabrana za građevne proizvode za koje nije osigurano da tehnička svojstva, odnosno njihova uporabljivost tijekom njihove distribucije ostane nepromijenjena, odnosi se samo na primjerke, odnosno količine građevnog proizvoda koji su obuhvaćeni konkretnim inspekcijskim nadzorom u kojem je utvrđena promjena svojstava građevnog proizvoda.

članak 47.

@alba izjavljena protiv rješenja mjerodavnog inspektora Federalne uprave za inspekcijske poslove ne odgađa izvršenje rješenja.

članak 48.

Zabrana stavljanja na tržište, distribucije i/ili ugradnje građevnog proizvoda

Ako se u postupku nadzora mjerodavnog inspektora utvrdi da građevni proizvod ne ispunjava zahtjeve propisane ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona ili posebnim propisom, osoba ovlaštena za provedbu tog postupka ima pravo i obvezu rješenjem zabraniti njegovo stavljanje na tržište, distribuciju i/ili ugradnju, bez obzira na to što su za taj proizvod provedeni ili se provode propisane radnje ocjenjivanja sukladnosti, odnosno što je za njega izdana isprava o sukladnosti.

Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka naređuje se i povrat neugrađenoga građevnog proizvoda ako je utvrđena nesukladnost proizvoda takva da ugrožava ili može ugroziti život ljudi i/ili okoliš.

@alba na rješenje iz stavka 2. ovoga članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Ako se u nadzoru iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da građevni proizvod ne ispunjava propisane zahtjeve, troškove tog utvrđivanja snosi proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik, odnosno distributer građevnog proizvoda, odnosno druga osoba. Ako se utvrdi da građevni proizvod ispunjava propisane zahtjeve, troškove tog utvrđivanja snosi osoba povodom čije je prijave provedeno utvrđivanje.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

članak 49.

Sumnja u građevni proizvod

Ako se u nadzoru građevnog proizvoda osnovano posumnja da građevni proizvod ne ispunjava propisane zahtjeve, iako su za taj proizvod provedene ili se provode propisane radnje ocjenjivanja sukladnosti, osoba koja provodi upravni nadzor ili mjerodavni inspektor zatražit će od stručne osobe provedbu kontrolnog postupka.

Ako se u kontrolnom postupku utvrdi da građevni proizvod ne ispunjava propisane zahtjeve, osoba koja provodi upravni nadzor, odnosno mjerodavni inspektor proizvođaču, ovlaštenom zastupniku, uvozniku, odnosno distributeru građevnog proizvoda rješenjem naređuje zabranu stavljanja na tržište i distribuciju građevnog proizvoda te se istim rješenjem zabranjuje ugradnja tog građevnog proizvoda svim potencijalnim izvođačima.

Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka određuju se troškovi provedbe kontrolnog postupka te obveznik plaćanja tih troškova.

članak 50.

Kontrolni postupak je postupak utvrđivanja ima li građevni proizvod propisana tehnička svojstva te ispunjava li i druge propisane zahtjeve.

Kontrolni postupak provodi se ispitivanjem uzoraka građevnog proizvoda ili provedbom drugih potrebnih radnji po programu koji utvrđuje osoba koja provodi taj postupak.

Ministar pravilnikom pobliže propisuje kontrolni postupak i način provedbe kontrolnog postupka.

članak 51.

Građevni proizvod za koji je doneseno rješenje o zabrani stavljanja na tržište, distribuciji i ugradnji smatra se građevnim proizvodom čija uporabljivost nije dokazana te se u svakom konkretnom slučaju njegove ugradnje poduzimaju mjere propisane posebnim zakonom.

članak 52.

Povrat neugrađenog građevnog proizvoda

Rješenjem iz članka 48. stavak 2. naređuje se ovlaštenom zastupniku, uvozniku, odnosno distributeru građevnog proizvoda te svim potencijalnim izvođačima i investitorima povrat neugrađenoga građevnog proizvoda osobi koja je izdala izjavu o sukladnosti tog proizvoda.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka koja je izdala izjavu o sukladnosti građevnog proizvoda za koji je naređen povrat mora bez odgode taj proizvod preuzeti.

Građevni proizvod za koji je naređen povrat može se kao građevni proizvod ponovno stavljati na tržište, distribuirati, ugrađivati te vratiti izvođačima i investitorima nakon što su otklonjeni nedostaci i nakon što je to dokazano na odgovarajući način ili se mora osigurati da se s njim postupa kao s otpadom sukladno propisima o upravljanju otpadom.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

članak 53.

Prekršaji ovlaštenih pravnih i drugih osoba

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj ovlaštena pravna osoba ako u propisanom roku ne obavijesti Ministarstvo o promjeni u vezi s uvjetima za davanje ili oduzimanje ovlaštenja za:

- donošenje tehničkog dopuštenja (članak 17. stavak 2.),
- provođenje postupka ocjenjivanja sukladnosti (članak 23. stavak 2.),
- izdavanje potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje (članak 23. stavak 2.), ili
- izdavanje potvrde o sukladnosti (članak 30. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 54.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj ovlaštena pravna osoba ako ne ispunjava koji od uvjeta za davanje ovlaštenja a:

- donese tehničko dopuštenje (članak 17. stavak 1.),
- izda dokument o obavljenoj radnji ocjenjivanja sukladnosti građevnog proizvoda (članak 23. stavak 1.),
- izda potvrdu o tvorničkoj kontroli proizvodnje (članak 23. stavak 1.), ili
- izda potvrdu o sukladnosti (članak 30. stavak 1.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 55.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako bez ovlaštenja izda dokument pod nazivom:

- tehničko dopuštenje (članak 13. stavak 2.),
- dokument o obavljenoj radnji ocjenjivanja sukladnosti građevnog proizvoda (članak 21. stavak 1.),
- potvrda o tvorničkoj kontroli proizvodnje (članak 22.) ili
- potvrda o sukladnosti (članak 26.) .

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 56.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj ovlaštena pravna osoba ako protivno važećim propisima ili pravilima struke:

- donese tehničko dopuštenje (članak 17. stavak 1.),
- izda dokument o obavljenoj radnji ocjenjivanja sukladnosti građevnog proizvoda (članak 23. stavak 1.),
- izda potvrdu o tvorničkoj kontroli proizvodnje (članak 23. stavak 1.) ili
- izda potvrdu o sukladnosti (članak 30. stavak 1.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 57.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj ovlaštena pravna osoba ako tijekom građenja nastane šteta zbog njezina propusta u postupku:

- donošenja tehničkog dopuštenja (članak 17. stavak 1.),
- ocjenjivanja sukladnosti građevnog proizvoda (članak 23. stavak 1.),
- izdavanja potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje (članak 23. stavak 1.) ili
- izdavanja potvrde o sukladnosti (članak 30. stavak 1.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 58.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako izda dokument vezan uz stavljanje na tržište, distribuciju ili uporabu građevnog proizvoda koji nazivom, izgledom, sadržajem ili na drugi način može dovesti u zabludu glede dokumenta kojim se utvrđuju tehnička svojstva građevnog proizvoda, potvrđuje njegova sukladnost ili dokazuje njegova uporabljivost (članak 9. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 59.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako u određenom roku osobama ovlaštenim za provedbu nadzora nad

primjenom ovoga Zakona ne omogući pregled prostora, odnosno uvid u radnju i/ili dokument vezan za ocjenjivanje sukladnosti, odnosno dokazivanje sukladnosti građevnog proizvoda (članak 43.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 60.

Prekršaji proizvođača, ovlaštenog zastupnika, uvoznika i distributera građevnog proizvoda

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu proizvođača, ovlaštenog zastupnika, uvoznika, odnosno distributera ako tijekom građenja nastane šteta zbog promjene tehničkih svojstava građevnog proizvoda, nastalih tijekom njegove distribucije radi nepoduzimanja odgovarajućih mjera od ove osobe (članak 10. stavak 1.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 61.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu proizvođača, ovlaštenog zastupnika, odnosno uvoznika ako izda izjavu o sukladnosti za građevni proizvod za koji nisu provedene ili se ne provode propisane radnje ocjenjivanja sukladnosti građevnog proizvoda (članak 29. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 62.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu proizvođača, ovlaštenog zastupnika, odnosno uvoznika ili druga pravna osoba, ako:

- stavi na tržište građevni proizvod za koji nije dokazana uporabljivost (članak 9.),
- stavi na tržište građevni proizvod koji nije označen oznakom sukladnosti ili koji nema tehničku uputu (članak 33.),
- izradi tehničke upute protivno ovom Zakonu ili propisu donesenom na temelju ovoga Zakona (članak 35.),
- označi oznakom sukladnosti građevni proizvod za koji nije izdana isprava o sukladnosti (članak 36. stavak 1.) ili
- označi oznakom sukladnosti građevni proizvod na način koji je protivan ovom Zakonu ili propisu donesenom na temelju ovoga Zakona (čl.37. i 38.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 63.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu distributera ako distribuira građevni proizvod za koji nije izdana isprava o sukladnosti, koji nije označen oznakom sukladnosti ili koji nema tehničku uputu (članak 9.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 64.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu distributera ako ne osigura da u distribuciji građevni proizvod slijede tehničke upute (članak 33. stavak 4.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu proizvođača, ovlaštenog zastupnika, uvoznika, odnosno distributera ako u određenom roku osobama ovlaštenim za provedbu nadzora nad primjenom ovoga Zakona ne omogući pregled prostora, odnosno uvid u radnju i/ili dokument vezan za ocjenjivanje sukladnosti, dokazivanje uporabljivosti, stavljanje na tržište ili distribuciju građevnog proizvoda (članak 43.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

članak 66.

Prekršaj izvođača i druge osobe

Novčanom kaznom u iznosu od 15 000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu izvođača koja je preuzela građevni proizvod radi građenja, odnosno druga pravna osoba koja je to učinila, ako tijekom građenja nastane šteta zbog promjene tehničkih svojstava građevnog proizvoda nastalih od njegovog preuzimanja do ugradnje, odnosno predaje izvođaču ili vlasniku

građevnog proizvoda radi nepoduzimanja odgovarajućih mjera od ove osobe (članak 10. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba, odnosno fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 3 000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

IX. PRIJELAZNE I ZAVR[NE ODREDBE

članak 67. Započeti postupci

Postupci započeti na temelju drugih važećih propisa do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama tih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona.

članak 68. Akti

Tehnička dopuštenja, dokumenti o provedenim radnjama u postupku ocjenjivanja sukladnosti i isprave o sukladnosti doneseni, odnosno izdani na temelju drugih važećih propisa u potpunosti su izjednačeni s odgovarajućim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona i važe, odnosno ostaju na snazi do dana do kojega su doneseni, odnosno izdani.

Tehničke upute i znakovi sukladnosti izdani, odnosno stavljeni na građevne proizvode u skladu s drugim važećim propisima smatraju se tehničkim uputama i oznakama u smislu ovoga Zakona.

članak 69.

članak 39. ovoga Zakona primjenjuje se i na dokument o radnjama ocjenjivanja sukladnosti izdan od osobe koja je ovlaštena za provedbu tog ocjenjivanja prema propisima države članice Europske unije.

članak 40. ovoga Zakona primjenjuje se i na dokument o radnji ocjenjivana sukladnosti i ispravu o sukladnosti, izdane sukladno propisima države članice Europske unije.

članak 70. Obavljanje poslova

Osobe ovlaštene za donošenje tehničkog dopuštenja, provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti i izdavanje potvrde o sukladnosti na temelju propisa koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s obavljanjem poslova za koje su ovlašteni do isteka roka važenja ovlaštenja.

članak 71. Oznaka sukladnosti

Građevni proizvod čija su svojstva usklađena s normom kojom je prihvaćena usklađena europska norma i na koju upućuje tehnički propis označava se oznakom iz članka 36. ovoga Zakona propisanom pravilnikom iz članka 38. ovoga Zakona.

članak 72.
Priznata tehnička pravila

Za građevni proizvod za koji nije donesen tehnički propis uporabljivost se dokazuje prema priznatim tehničkim pravilima.

članak 73.

Federalni ministar donijet će propise iz čl. 19., 25., 32., 38. i članka 50. stavak 3. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

članak 74.

Izrazi koji se u ovom Zakonu rabe za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe.

članak 75.
Stupanje na snagu Zakona

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".